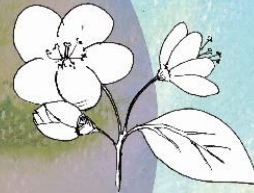

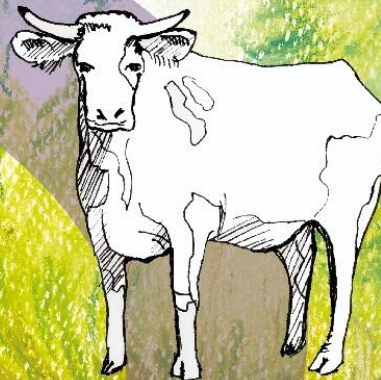
SÍLY SLUNCE

**VZDUCH
TEPLO
SVĚTLO**

**VODA
VZDUCH**

**ZEMĚ
VODA**

SÍLY ZEMĚ

Tajemství a krása přeměny

Při lektorské práci často hovoříme s dětmi o různých jevech v přírodě, o hmyzu, o zvířatech, o rostlinách, o počasí, o kamenech i o půdě. Ne vždy je však v programu prostor na uvádění věcí do souvislostí. Právě vědomí souvislostí nám však dává celkový obraz světa, velkého koloběhu, jehož jsme součástí.

Můžeme se na procesy v přírodě dívat jen jako na funkční jevy, ale pro celkové pochopení vždy přichází nakonec filozofická otázka po smyslu všeho, co se děje. Neobejdeme se bez filozofie, duchovního vhledu, jehož velkou osobností byl Rudolf Steiner, zakladatel antroposofie. Dnes, možná více než kdy jindy, je potřeba duchovního pohledu na přírodní zákonitosti.

Dovolu mi proto malé zamyšlení nad mystériem přeměny. Přeměny, která se odehrává každý den, každou vteřinu přímo před našima očima.

O rostlinách, kravách, žížalách, včelách a člověku

Živé s neživým se setkává na povrchu planety a pod vlivem rozdílných živlů se děje to, čemu říkáme koloběh života. Nemůžeme říci, kde je začátek a kde konec. Učíme se o horninotvorném cyklu, o vesmírném cyklu, o cyklu roku, cyklech zemědělských, cyklech ženských... Tato cykličnost je cosi, čeho se děsíme, čemu se bráníme a obáváme se, co bude pak, až cyklus skončí. Skončit však může jen úsek. Každý úsek je nahrazen dalším úsekem, tak jako šroubovice DNA, která se vine v dalších a dalších spirálách. Proto je tvořivá cykličnost spirálovitá, není to had požírající vlastní ocas.

Na obrázku se pokusím tento vztah v přírodě popsat.

Rostliny jsou výsledkem spojení nerostné hmoty země a vzdušného obalu planety. Z obojího vyrůstají a na obojím se podílejí. Jejich kořeny jsou nervové dráhy, jejich listy jsou plíce. Vytváří prostor mezi nebem a zemí, který obýváme.

Rostlina klíčí a roste, a pokud se neobjeví někdo, kdo tento růst zredukuje, bude růst nekonečně. Moc a puzení k zarůstání je nezměrná. Rostliny se probíjí skrze asfalt i betonovou zeď. Velikou silou, která drží rostliny na uzdě, jsou přežvýkavci. Tělo všech přežvýkavců přímo ukazuje, k jakému účelu je stvořeno. Veliké břicho, plné žaludků, to je hlavní znak. V něm se odehrává živé spalování, kterým krávy promění píci, zelenou hmotu rostlin, na hnůj – zlato každého zemědělce. A zde přichází drobní pomocníci – bezobratlí, typicky zastoupeni žížalou, která věnuje celou svou bytost zúrodnování země. Na hranici mezi světem rostlinným a nerostným se odehrává něco jako živoucí mixér, který spotřebuje všechny nepotřebné zbytky a dokonale je smísí s úlomky nerostů, vystupujících z nitra země. Produktem je půda – úrodná matérie, z níž nový život opět povstává. To vše se odehrává v hloubce a vlhku, blízko silám Země.

Na opačné straně, na vzduchu a světle, se nachází prostor včel. Včela nemá přímý vztah k zemi, všechno důležité pro včelu se odehrává ve slunci a sluneční záře je také základní potřebou včely – med je čistá energie slunce, uchovaná ve sklenici. Včela se propojuje se zemí prostřednictvím rostlin, které opylením vede k počátku nového života – plodů a semen. Včela je bytost, která je účastníkem pohlavního spojení rostlin. Tak tu máme ve slunci plození a v zemi vyměšování. Děje, které člověk uchovává ve skrytu a tajnosti, se v přírodě odehrávají všem na očích, jako dva radostné hybné principy – růstu a rozkladu.

Do tohoto světa radosti vstupuje člověk. Zobrazen jako včelař, srdcem oddán přírodě, ale zahalen rouškou nevědomosti, drží si odstup. Chce se mít dobře, využít vše, co poznává, ve svůj prospěch, zasahuje, chce řídit, určovat směr. Prozkoumá jednu část cyklu a z její perspektivy chce ovlivňovat

celek. Tak zjišťuje, co z jeho počínání je dobré, a co méně dobré. Co jak působí. Z perspektivy jediné prozkoumané části však nemůže žádný krok vést k dobrému výsledku. K dobrému výsledku nepovede ani rozum bez citu, ani cit bez rozumu.

Na obrázku můžeme vidět, jak v přírodě vše se vším souvisí a přelévá se jedno v druhé. Můžeme si klást otázku, kde je naše místo v tomto koloběhu? Kdo však může říci, že zná odpověď?

Včely, žížaly a krávy se řídí instinktem, nemají rozumovou lidskou mysl, ve které jim víří myšlenky v nekonečném zvažování správnosti, definitivy. My jsme však bytosti spojující srdce a myšlení. Jsme obdařeni dvěma „mozky“, tím rozumovým v hlavě a tím, který nám bezustání v pevném rytmu bije v hrudi. Myslím si, že stojíme před velkým úkolem tyto dvě sféry více propojit. Přestat oddělovat vědu, duchovní a citový svět, více naslouchat a méně rozumovat, nepovyšovat jedno nad druhé. Vstoupit do rytmu, plynout a přelévat. Učit se jeden od druhého a pokusit se pochopit celek díky propojení rozumu a citu. Pak můžeme najít své místo, v dechu, cítění, vnímání, sounáležitosti.

Text a ilustrace: Barbora Šimová, Semenec, o. p. s.